

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. juni 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Maria Thstrup Jakobsen
Sagsnr.: 2025-05533
Dok.: 3712076

Besvarelse af spørgsmål nr. 1059 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1059 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. april 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1059 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det er muligt i forhold til grundlovens paragraffer at åbne danske forsendelser i pakkesystemet (mellem to danske modtagere), hvis disse f.eks. er udvalgt som ”mistænkelige” på en række parametre i forbindelse med scanning af pakker? Der tænkes på den situation, hvor pakken f.eks. indeholde narko og sendes mellem to danske adresser. Vil ministeren supplerende redegøre for, hvad der skal til for, at henholdsvis politiet og toldstyrelsen kan gøre det, og om han vil ændre loven i den forbindelse?”

Svar:

1. Det følger af grundlovens § 72, at husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene må ske efter en retskendelse.

Om den beskyttelse, der følger af bestemmelsen, kan bl.a. henvises til Jens Peter Christensen m.fl., Dansk Statsret (4. udgave, 2024), side 341, hvor bl.a. følgende fremgår:

”Formålet med grundlovens § 72 er at yde beskyttelse mod statsmagtens indgriben i den enkelte borgers privatliv. Bestemmelsen yder dog kun beskyttelse mod visse typer indgreb i privatlivet. Det følger af grundlovens § 72, 2. pkt., at bestemmelsen omhandler tre typer indgreb, nemlig 1) husundersøgelse, 2) beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt 3) brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden. Og videre følger det af bestemmelsen, at beskyttelsen mod disse indgreb – alene – ligger i, at de kun kan gennemføres af forvaltningen efter en forudgående kendelse fra en domstol, idet lovgivningsmagten dog er givet adgang til at gøre særegen undtagelse fra kravet om forudgående retskendelse.

Det fremhæves ofte, at for at forvaltningen kan gennemføre et indgreb, som er omfattet af grundlovens § 72, skal to krav være opfyldt. For det første skal indgrebet have hjemmel i lovgivningen. Dette hjemmelskrav er ikke reguleret af grundlovens § 72, men følger af legalitetsprincippet. For det andet skal forvaltningsmyndigheden indhente en forudgående retskendelse – en godkendelse hos en domstol – før den kan gennemføre indgrebet, medmindre det fremgår af loven, at

indgrebet kan gennemføres uden en forudgående retskendelse.
Det er dette krav, som er reguleret i grundlovens § 72.”

2. Politiets adgang til i forbindelse med en efterforskning at foretage indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af åbning og standsning af forsendelser er reguleret i retsplejelovens kapitel 71.

Det følger af retsplejelovens § 781, stk. 4, at åbning og standsning af forsendelser kan foretages, hvis der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at der i forsendelsen findes genstande, som bør konfiskeres, eller som ved en forbrydelse er fravendt nogen, som kan kræve dem tilbage.

Indgreb i meddelelseshemmeligheden sker efter rettens kendelse, jf. retsplejelovens § 783, stk. 1, 1. pkt. Politiet kan dog træffe beslutning om åbning af en forsendelse, såfremt indgrebets øjemed ville forspildes. I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, jf. § 783, stk. 4. Ønsker politiet at standse forsendelsens videre befordring, skal begæring om standsning indgives til retten inden 48 timer efter tilbageholdelsens iværksættelse jf. § 790.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelse af den del af spørgsmålet, der vedrører Toldstyrelsen, indhentet en udtalelse fra Skatteministeriet, der har oplyst følgende:

”Toldstyrelsen foretager kontrol af varer, der ind- og udføres eller transiterer det danske toldområde med henblik på, om der er angivet korrekt told og afgifter, og om der sker indførsel af ulovlige og indførselsforbudte varer til det danske toldområde. Toldstyrelsen foretager derfor ikke kontrol med indenrigsforsendelser (mellem to danske modtagere). Toldstyrelsens kontrol af ulovlige eller indførselsforbudte varer i forbindelse med grænsekrydsning har karakter af en indledende kontrol, da den nærmere og endelige vurdering af, om en vare er underlagt forbud, restriktioner mv., foretages af den kompetente myndighed på området f.eks. politiet, hvis der er mistanke om narko.”

4. Regeringen ser med stor alvor på, at der bliver transporteret ulovlige varer, herunder våben og narkotika, via det danske postsystem. Særligt bekæmpelse af narkokriminalitet er en vigtig opgave for vores myndigheder, som hver dag yder en stor indsats for at fjerne ulovlige stoffer og andre ulovlige varer fra det kriminelle marked.

Det er på den baggrund nødvendigt, at vi løbende overvejer, hvilke værktøjer vi har til at sætte ind over for kriminelle, som eksempelvis misbruger vores postsystem til at transportere ulovlige varer. Derfor er Justitsministeriet, Skatteministeriet og Transportministeriet gået sammen om at undersøge, hvordan udfordringerne med ulovlige forsendelser i det danske postsystem kan adresseres.

I den forbindelse vil ministerierne i samarbejde bl.a. afsøge muligheden for at stille krav til de danske postvirksomheder om at scanne forsendelser for ulovlige varer. Undersøgelserne vil bl.a. omfatte de juridiske, praktiske og økonomiske konsekvenser af et sådant krav, herunder hvordan den konkrete scanningsteknologi fungerer, hvor effektiv den er og mulighederne for at opstille et sådant krav for private postvirksomheder.

Jeg ser frem til at se resultaterne af det iværksatte arbejde, så vi kan tage næste skridt i kampen mod ulovlige varer.